

Giotto di Bondone (1267/75 – 1337)

(* Vespignano, † Φλωρεντία)

Ζωγράφος. Στην εποχή του φημισμένος ως καλύτερος ζωγράφος της περιοχής.

Δρούσε στην Padova (Πάδοβα, παρεκκλήσι της οικογένειας Scrovegni, 1303/1305), στη Φλωρεντία (Παναγία [Madonna Ognissanti] 1310 και άλλα) και στην Assisi (εκκλησία του Αγίου Φραγκίσκου, 1304/07). Είχε επισκεφθεί και τη Ρώμη και μυήθηκε στα εκεί καλλιτεχνικά ρεύματα.

Giotto di Bondone (1267/75 – 1337)

Γύρω από τον ζωγράφο των τοιχογραφιών στην Assisi υπάρχει μεγάλη συζήτηση. Για την κάθε μία από τις σκηνές στους τοίχους των δύο εκκλησιών του Αγίου Φραγκίσκου στην Assisi υπάρχουν πολλές απόψεις ως προς το εάν είναι του ίδιου του Giotto, ή με κάποια βοήθεια, ή του εργαστήρι του, ή της σχολής του.

Giotto di Bondone (1267/75 – 1337)

Συνήθως δεν συμφωνούν ούτε δύο από τους ερευνητές. Τελικά μάλλον έχουν δίκιο αυτοί που υποστηρίζουν συμμετοχή του Τζιότο στην εκτέλεση, και που τον θεωρούν τον ιθύνοντα πίσω από τη σύλληψη του έργου.

1. Η Capella dell' Arena
ή Capella degli Scrovegni
στην Padova (1303/06)

- Παρεκκλήσι που έγινε δίπλα στο παλάτι της οικογένειας Scrovegni (Σκροβένγι) και είχε πρόσβαση τόσο από τον δρόμο όσο και από το παλάτι.
- Ο Enrico Scrovegni του οποίου ο εκλιπών πατέρας ήταν απατεώνας, είχε καταδικαστεί να κτίσει το παρεκκλήσι. Εκείνος όμως το συνέδεσε με το δικό του παλάτι, και φώναξε για τη διακόσμηση τον πιο γνωστό τότε ζωγράφο.
- Το παρεκκλήσι είναι αφιερωμένο στην Παναγία. Θέμα των νωπογραφιών επομένως θα έπρεπε ο κύκλος από τη ζωή της Παναγίας.
- Στον δυτικό τοίχο της εκκλησίας, όπως συνηθίζεται εκείνη την εποχή, εικόνα της Τελευταίας Κρίσης.

- Θέμα των νωπογραφιών η Σωτηρία, με έμφαση τον κύκλο από τα πάθη του Χριστού.
- Συνολικά 37 σκηνές σε τρεις σειρές, η επάνω να απεικονίζει τη ζωή της Παρθένου, οι άλλες δύο τα πάθη του Χριστού.
- Οι μορφές πλέον δεν επιμηκύνονται ή στιλιζάρονται κατά τον βυζαντινό τρόπο. Υπάρχουν στοιχεία τοπίου και αρχιτεκτονικής, η τελευταία σε κάποια προοπτική.
- Με όλα αυτά ο Giotto βρίσκεται στο ρεύμα της εποχής (είχε μαθητεύσει στον ζωγράφο Cimabue), θεωρείται όμως ένας από τους πιο προοδευμένους (ίσως ο πιο προοδευμένος) ζωγράφους του τέλους του 13^{ου} / των αρχών του 14^{ου} αιώνα.

Ο Enrico Scrovegni δωρίζει το παρεκκλήσι στην Παναγία. Το σηκώνει κάποιος μοναχός, ενώ η Παναγία τείνει το χέρι της προς τον δωρητή.

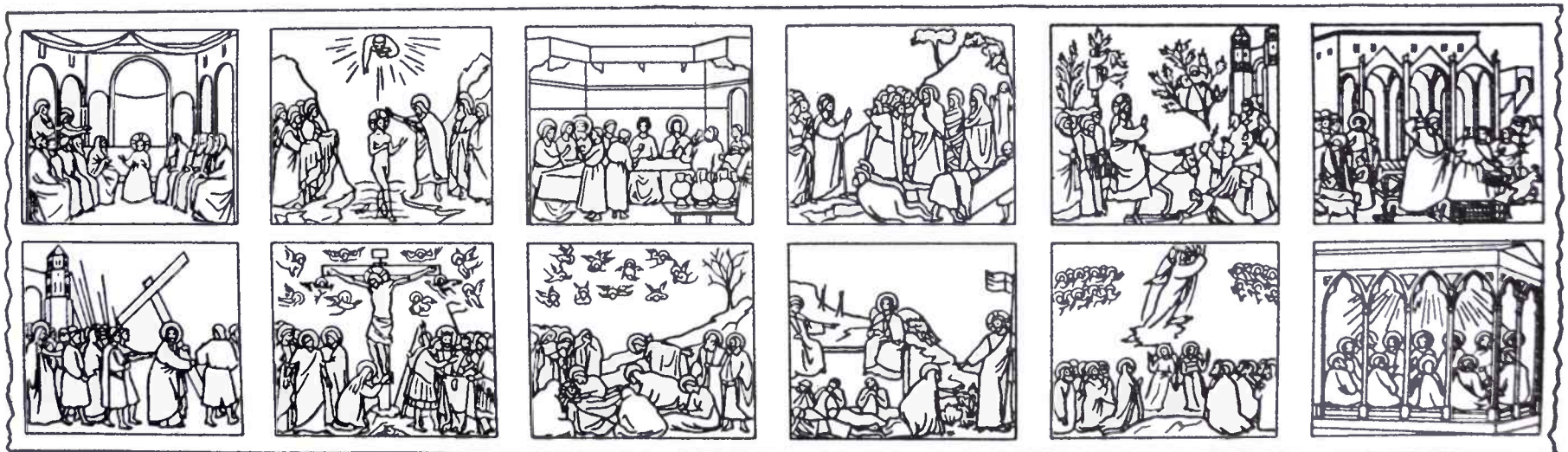
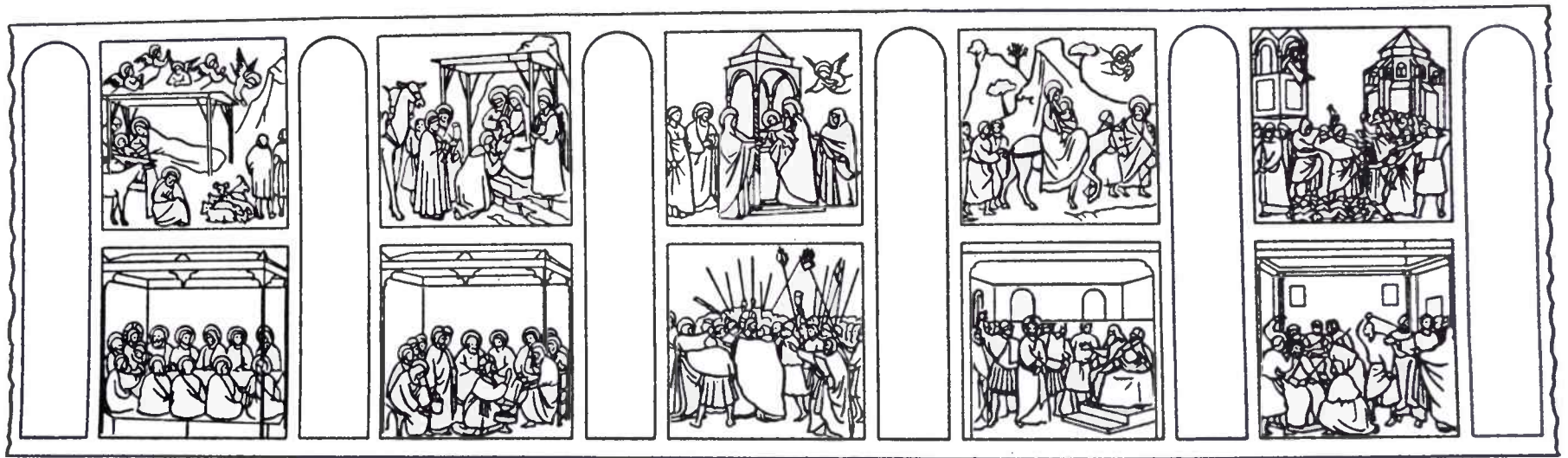

Στην εικόνα φαίνεται καθαρά ότι το παρεκκλήσι είχε σχεδιαστεί με σταυρό προς την ανατολική πλευρά. Επομένως τα σχέδια του Giotto έπρεπε να αλλάξουν. Ίσως γι' αυτό οι σκηνές που σχετίζονται με την Παναγία, να είναι τόσο λίγες.

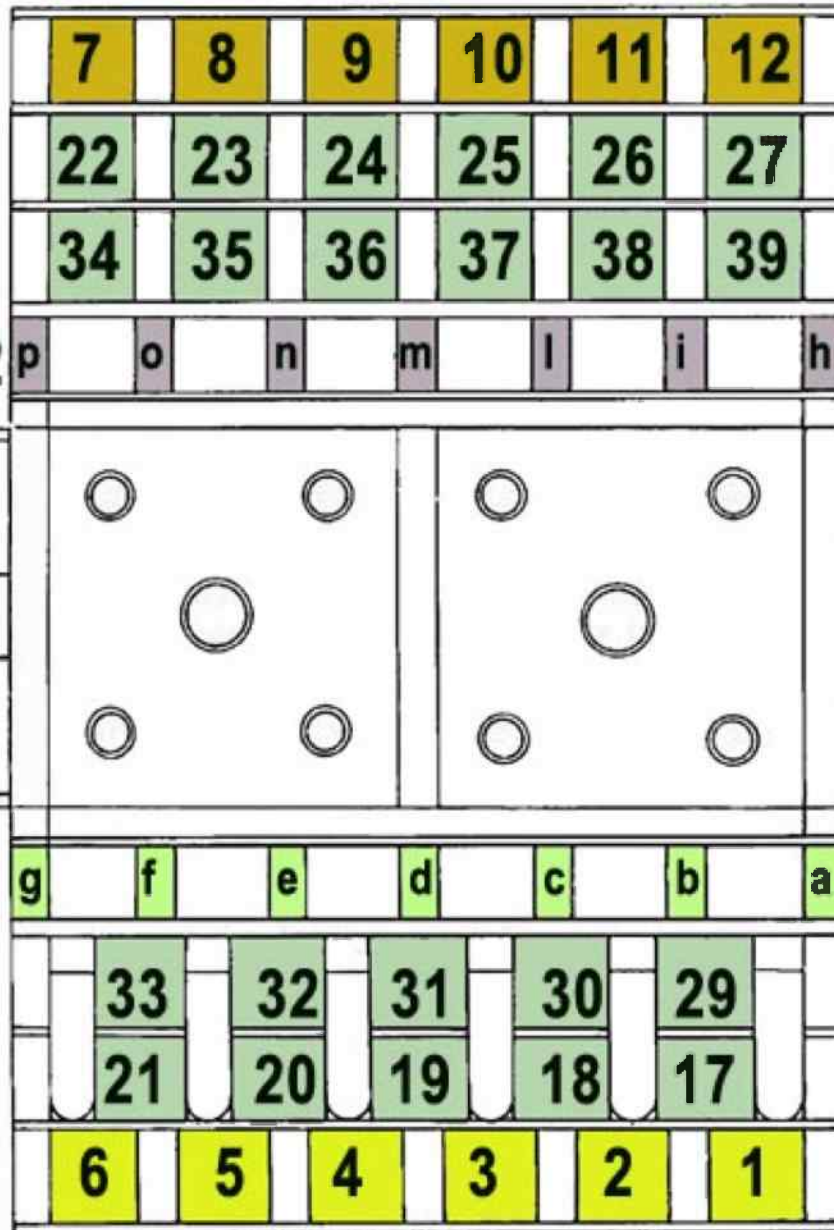

Η τελευταία κρίση. Αριστερά οι μακάριοι, δειά οι καταδικασθέντες. Κάτω αριστερά του σταυρού η σκηνή με τον Enrico Scrovegni να δωρίζει το παρεκκλήσι στην Παναγία.

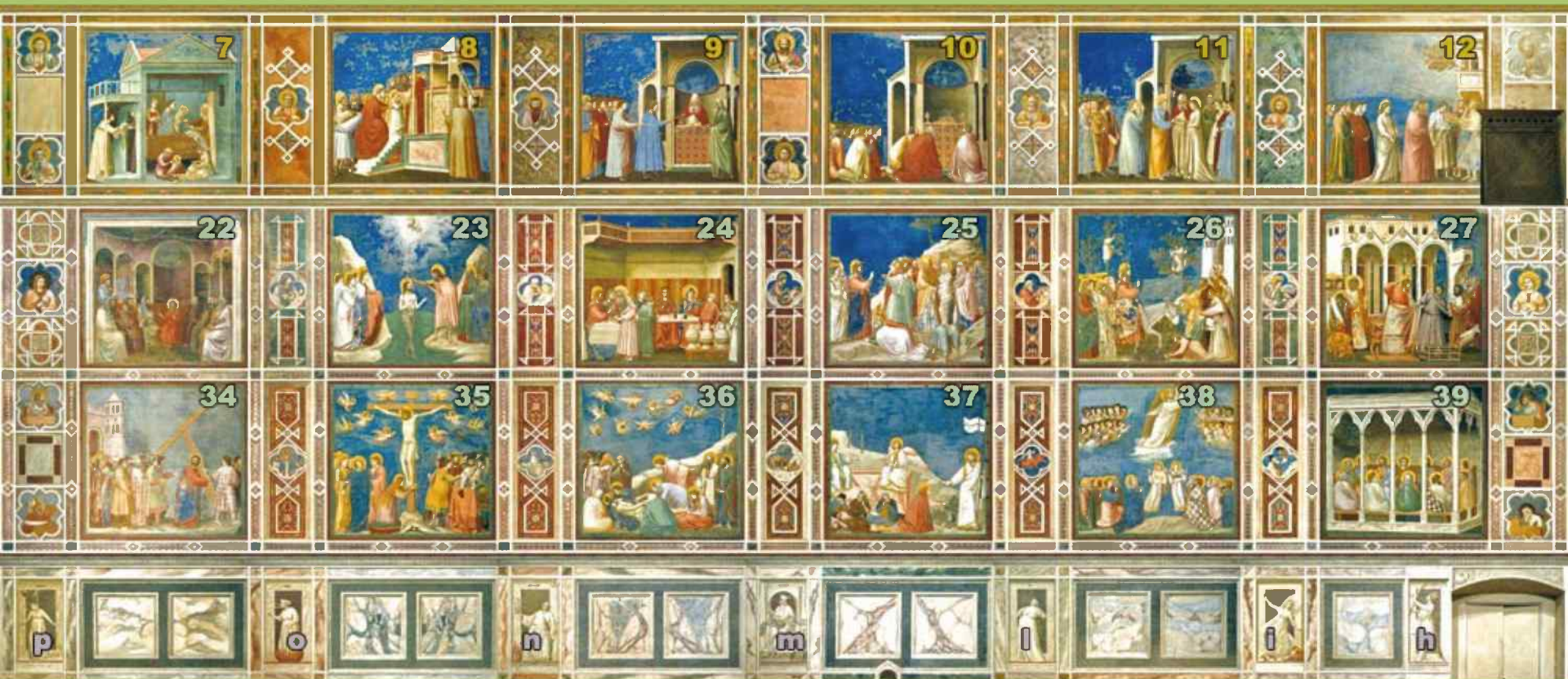

Σχέδια των σκηνών από τη ζωή του Χριστού (από τη γέννηση πάνω αρ. ως την Ανάληψη και την Πεντηκοστή κάτω δεξιά).

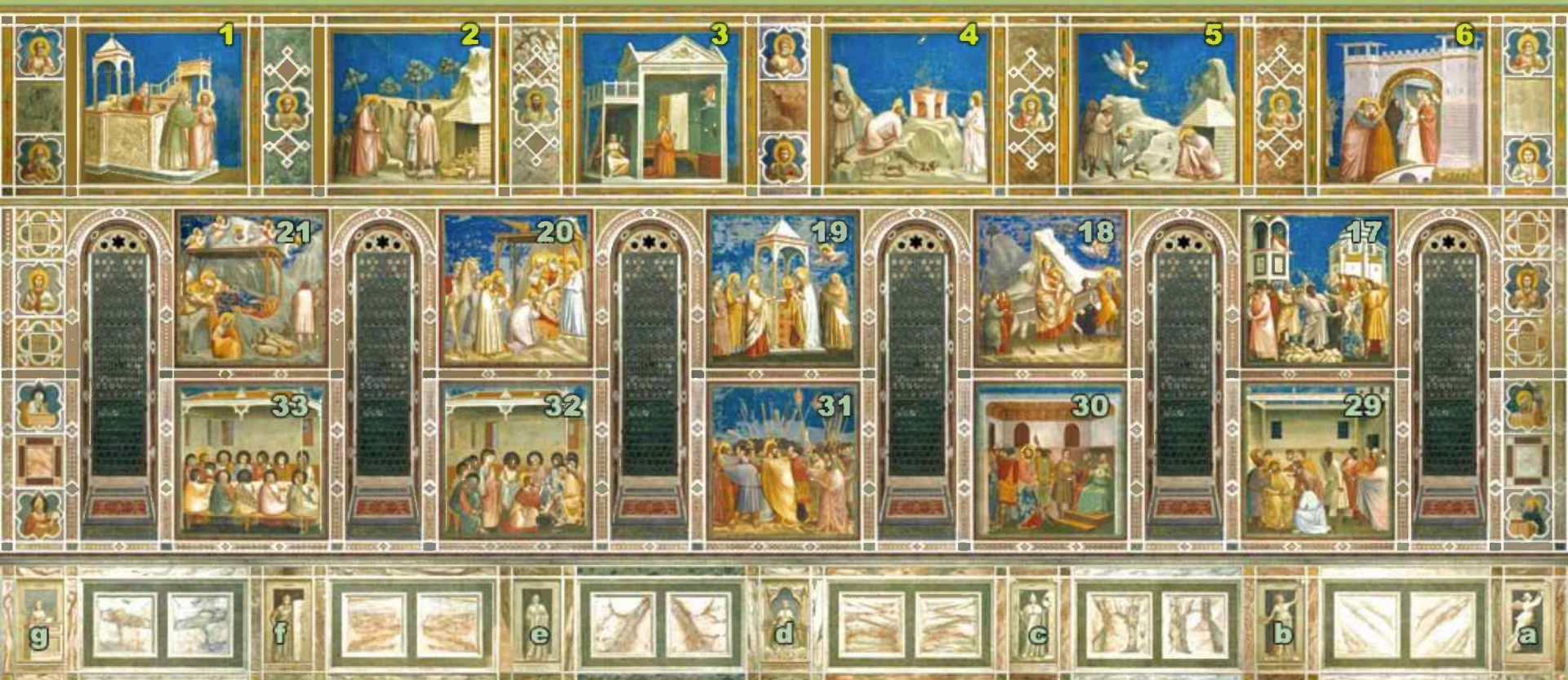
parete
nord

parete
sud

Βόρειος τοίχος. Από το 7 έως το 12 σκηνές από τη ζωή της Παρθένου.

Νότιος τοίχος. Από το 1 έως το 6 σκηνές από τη ζωή της Παρθένου.

Η γέννηση της
Παρθένου.
Βόρειος τοίχος,
σκηνή αρ. 7.

Η γέννηση του Χριστού.
Νότιος τοίχος,
σκηνή αρ. 21.

Η σφαγή των
νηπίων.
Νότιος τοίχος,
σκηνή αρ. 17.

Giotto

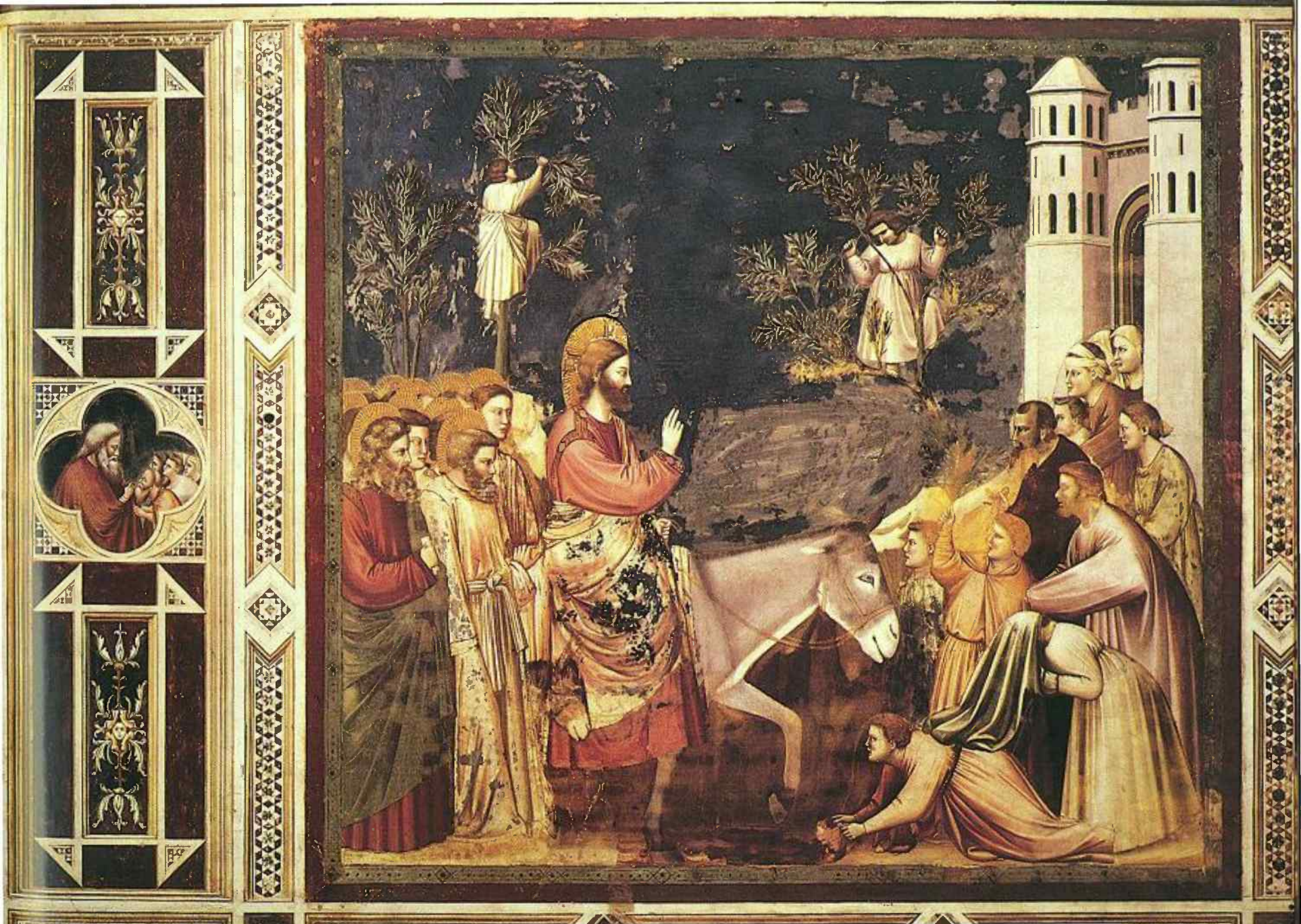
Duccio di Buoninsegna,
π. 1255 - 1319

Η Βάπτιση. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 23.

Ο γάμος της Κανά. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 24.

Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 26.

Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα, λεπτομέρεια. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 26.

Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα.

Giotto di Bondone,
1267/75 - 1337

Duccio di Buoninsegna,
π. 1255 - 1319

Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα,
λεπτομέρεια. αρ.: Giotto, δε.: Duccio.

Duccio, «Maestà»
(Παναγία Οδηγήτρια),
Siena, Μητρόπολη
(Duomo)
1308 - 1311

Giotta, Μυστικός δείπνος. Ραδονα, Cappella degli Scrovegni, Νότιος τοίχος, σκηνή αρ. 33.

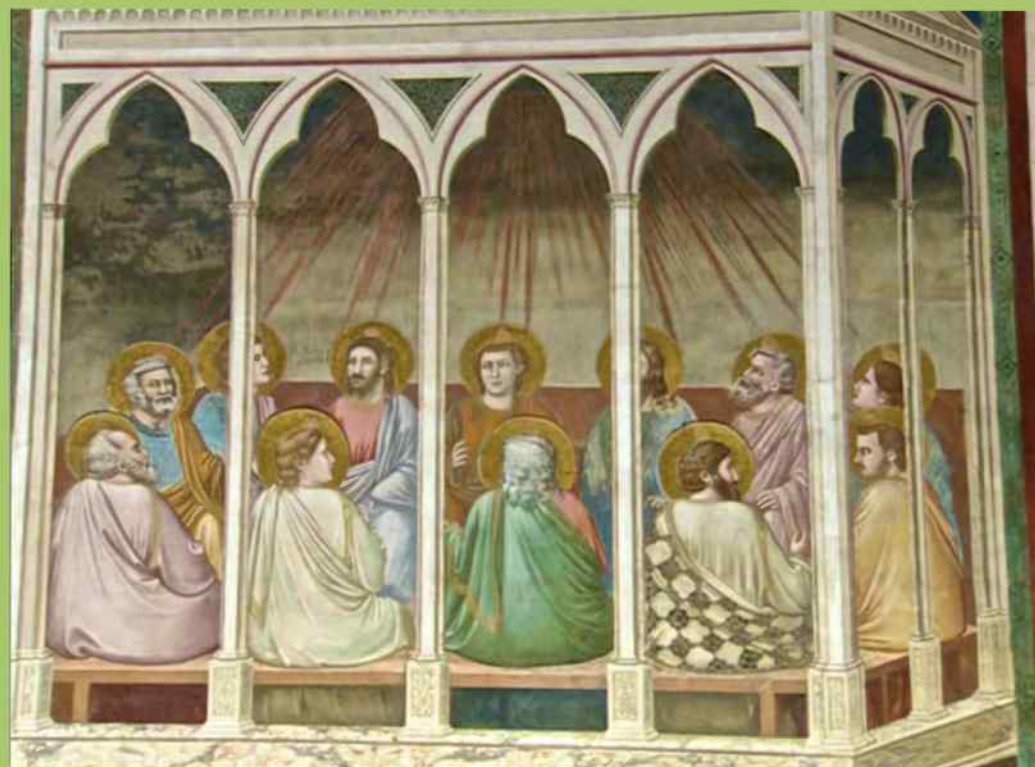

Ο Ενταφιασμός του Χριστού. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 36.

Η Πεντηκοστή. Βόρειος τοίχος, σκηνή αρ. 39.

Η Πεντηκοστή στην ορθόδοξη τέχνη.

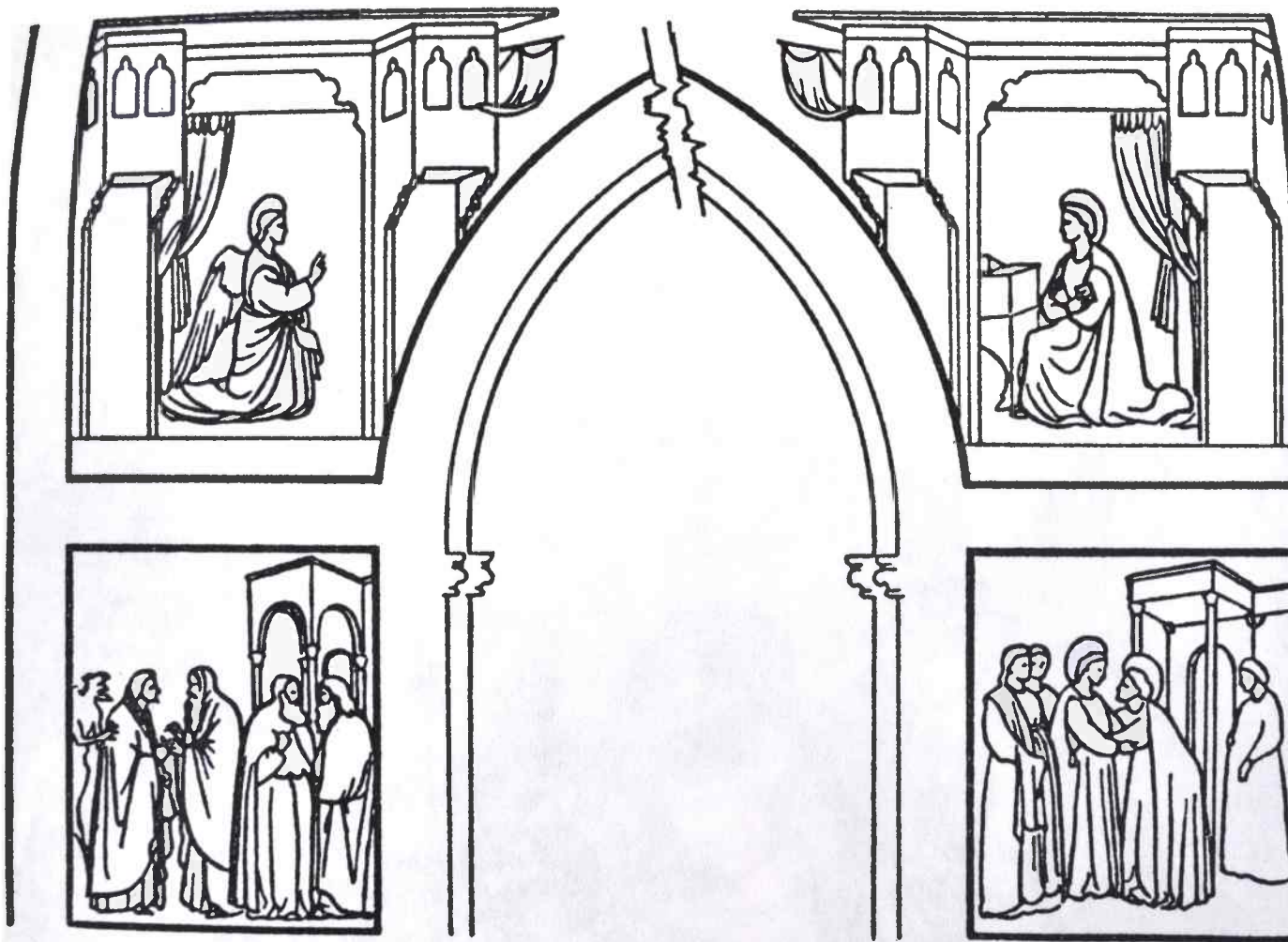

Giotto, Το φιλί του Ιούδα.
Padova, Cappella degli Scrovegni,
Νότιος τοίχος, σκηνή αρ. 31.

Duccio, «Maestà» (Παναγία Οδηγήτρια), Siena, Μητρόπολη (Duomo), πίσω πλευρά.
Το φιλή του Ιούδα.

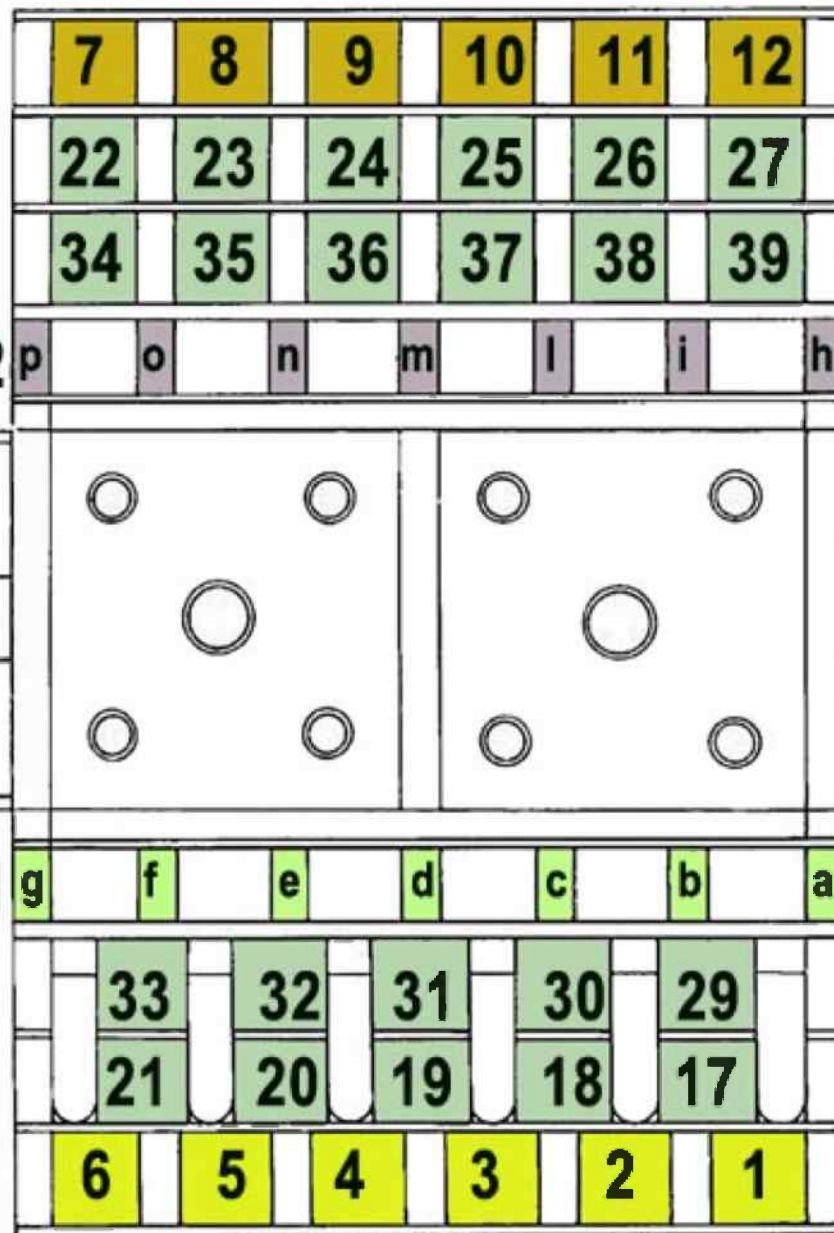

Giotto, Padova.
Cappella degli
Scrovegni,
Εικονοστάσιο.
Σκηνές από τη ζωή
της Παναγίας και
του Χριστού.

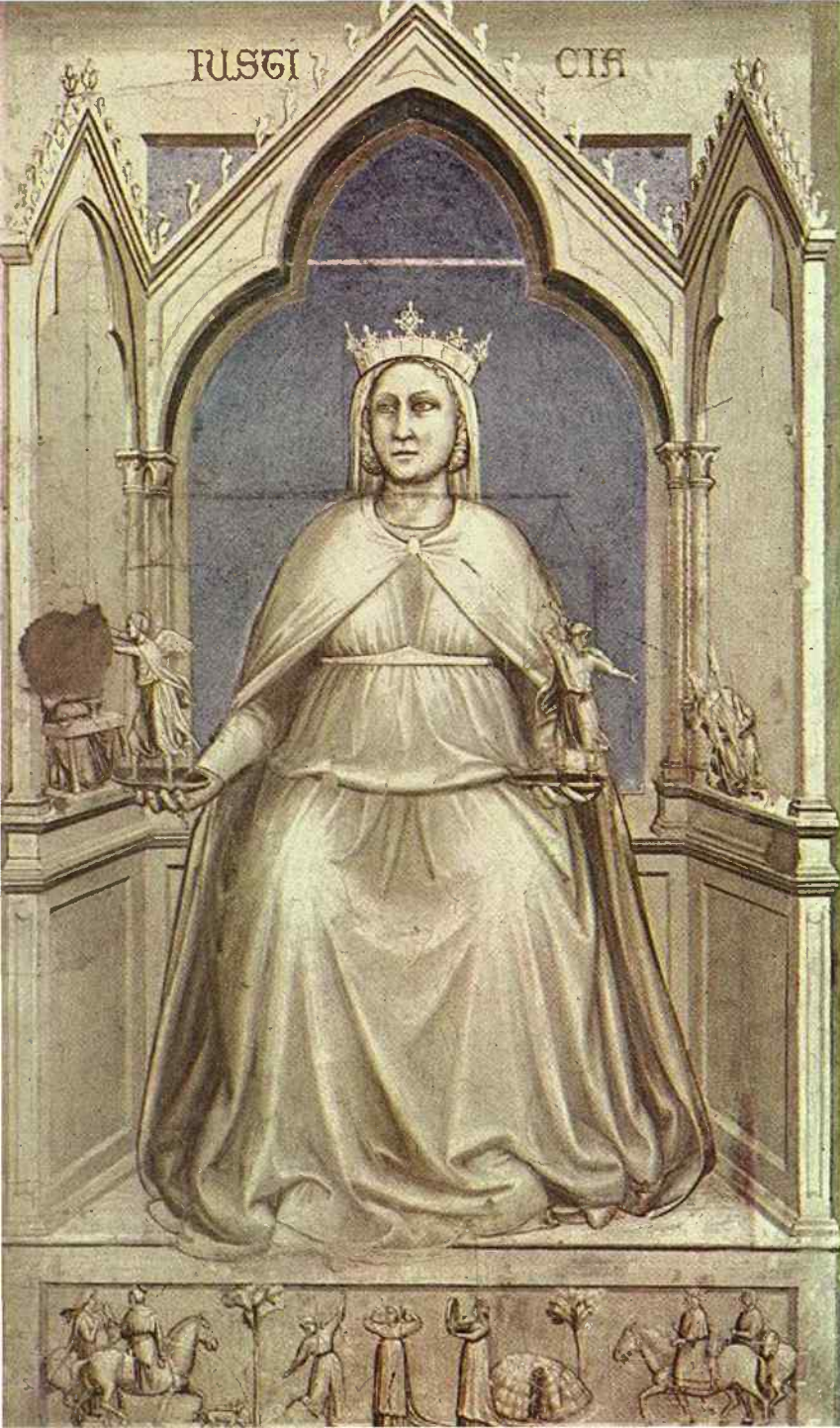
Giotto, Padova. Cappella degli Scrovegni, Παναγία του Ευαγγελισμού.

parete
nord

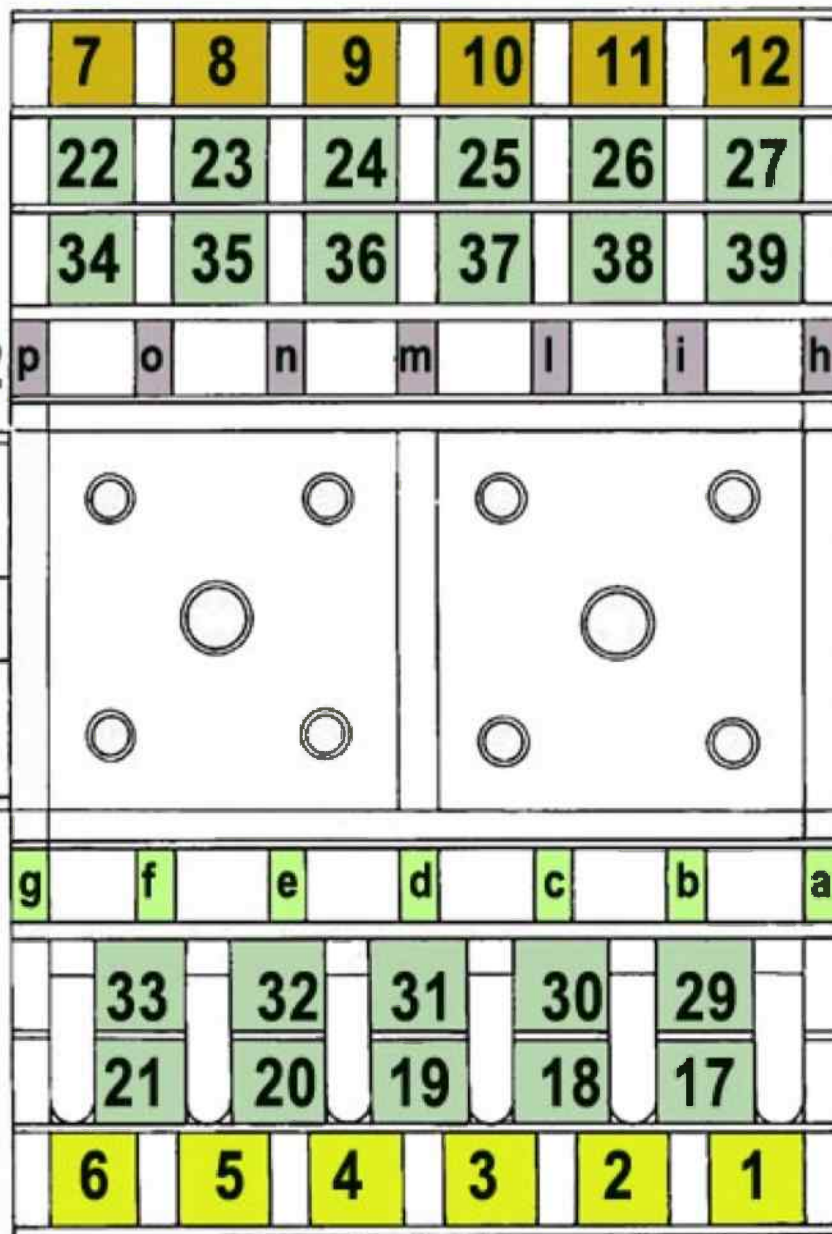
parete
sud

Giotto, Padova. Cappella degli Scrovegni, a – p: Οι επτά Αρετές και οι επτά Κακίες (σε αποχρώσεις του γκρι, «grisailles»).

Δύο από τις Αρετές: η Δικαιοσύνη και η Πίστη.

parete
nord

parete
sud

Giotto, Padova. Cappella degli Scrovegni, 40: Η Τελευταία Κρίση.

2. Οι δύο εκκλησίες του Αγίου
Φραγκίσκου στην Assisi (1304/07)

Σκηνές από τη ζωή του Αγίου Φραγκίσκου.

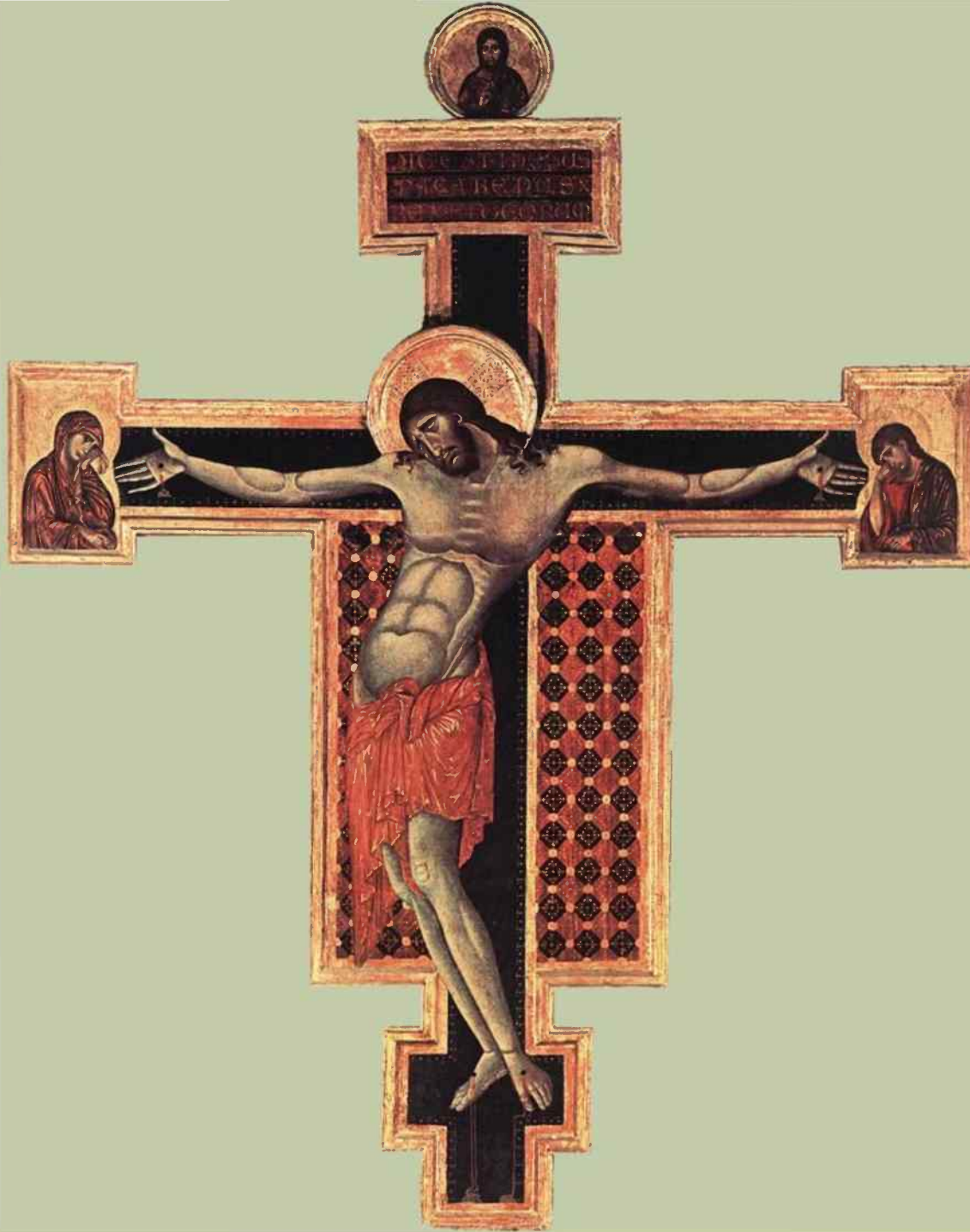

3. Ο Εσταυρωμένος του Cimabue (π. 1265, εκκλησία του Αγίου Δομήνικου, Arezzo) και του Giotto (π. 1280, εκκλησία Santa Maria Novella στη Φλωρεντία)

Cimabue,
π. 1265

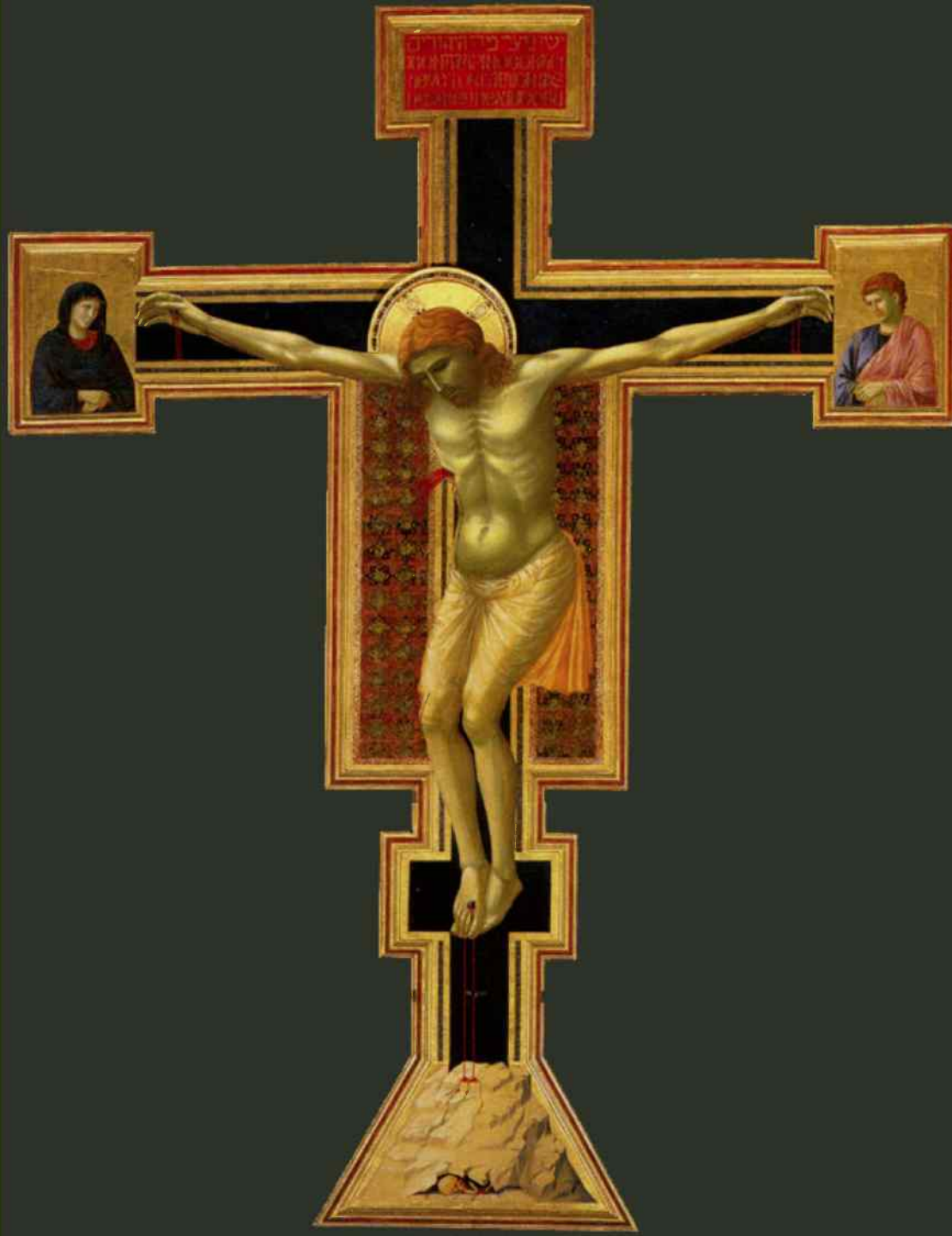

Κίμαβυε, από τη Σταύρωση στο Arezzo, π. 1265

Παναγία η Οδηγήτρια, Άγιον Όρος,
π. 1260

Giotto,
π. 1280

